

ДЕМЕРДЖІ-ЯЙЛА́ — платоподібний масив у центральній частині Головного пасма Кримських гір. Пл. понад 25 км². Складається з 2-х частин: Пд. Демерджі (вис. до 1239 м над р. м.) та Пн. Демерджі (до 1356 м). Д.-я. складена конгломератами верхньоюр. віку. На поверхні та в надрах масиву розвинуті карст. форми рельєфу: воронки (до 10 на 1 км²), 16 печер (заг. довж. 1554 м, площа 2170 м²). Серед мемор. печер, що названі іменами природознавців Криму, — Г. Морозова, Є. Вульфа, Г. Висоцького. На схилах масиву сформувалися оригін. фігури вивітрювання конгломератів: стовпи, піраміди, кам'яні «гриби». Найекзотичніші з них є в Долині привидів (понад 100 фігур). Біля підніжжя Д.-я. — кам'яні осипища (хаоси), що утворилися в результаті землетрусів і обвалів. Заг. об'єм хаосів 4–5 млн м³. Окремі з них заввишки з 3-поверх. будівлю, а включення в них (деревні валуни й гальки) мають вік до 800 млн —

1,1 млрд рр. Переважають гір.-лучні ландшафти з петрофіт. угрупованнями самосилу, дроку, чебрецю, залізниці; серед ендеміків — роговик Біберштайна, астрагал щетинистий (занес. до Червоної книги України). Рідколісся з участю дубів пухнастого та скельного, граба звичайного, бука звичайного, сосни кримської; зрідка трапляється тис ягідний (занес. до Червоної книги України). Всього тут росте бл. 420 видів судин. рослин. На Д.-я. — урочище «Демерджі». Біля підніжжя яйли знаходиться істор.-археол. пам'ятка — замок Фуна (14–15 ст.).

Рекомендована література

1. Ена В. Г., Ена Ал. В., Ена Ан. В. Заповедные ландшафты Тавриды. Сф., 2004.

В. Г. Ена, А. В. Ена

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Демерджі-Яйла / В. Г. Ена, А. В. Ена // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-21415>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).